

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De fide

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](#)

z nictitur anterie ab isto qz sic eaz pterit. Et qz iste iunior modo non vult eā dimitte. sequuntur te. z re quirūt iudiciū cui⁹ debz esse. tūc rex hīto cōsilio. z ouocatis coruis ad p̄sentiam suā dedit s̄niaz vt iu moris corui eſz corua nō ātiqoris. Tūc antiquus solus recessit z iu uemis cū corua sititer. Tūc iuuem datur filia regis. z militem dñm miorem in suo hospicō oſtituit. tādem sic sublimatus est ad tm honore dū quodam mane eq̄taret p messianam vidit p̄iem z m̄iem sedere ad portā cuiusdam hospicij in vilissimo hītu. z non ognit⁹ ab eis. H̄z ipē eos ognoscens descendit z misit p̄ eibarijs ut in domo eaz prandet. qui portates aquaz ad ablutōnē manuuz. z accepisſet a pie z m̄e aquaz. Dum sediſſent ad mensaz. ait iuuemis p̄ii. qua pena dign⁹ est p̄i qui tales filiū ſicut ego ſum interficit. Qui p̄i. Nō poſſent ſatis multiplicari pene o tra enormitatē tanti pcti. Qui iuuemis vos eſtis ille qui proieciſſiſ me in mari ppter declaratōnē vocum auiū. z ideo non reddam vo bis malū pro malo. qz a deo ordi nata ſunt illa. Ita dico p̄i. Si in feciſſes me malū tibi pcurasseſz. deus me cniſtodiuit a tanto malo.

Be fide.

Fides multas pfectōnes i ducit in nobis. Primo ē

veritatis oformatiu. Legitur i le gēda ūbardica. qdū quidā Ep̄s missam celebraret vidit tres gut ras clarissimas equalis maſtudi nis ſup altare emissa. q simul de fluētes in ynam gēmam ſunt vni te q cū in medio crucis poſta ſtam ceteri lapides corneſtū. tūc Ep̄s cōfirmatus eſt ad credēdum vnitatem in eſſencia. z trinitatem in pſomis. H̄cdo eſt fortitudi nis donatiua. Legit' in gestis Eo mitis montis fortis. qdū ipē pu gnans p̄ fide ſol⁹ i uno caſtro ſoliſ ſuiffet obſeffus cū paucis die quadā exiens ad oſtictū vidit co tra ſe multitudinē hostiū iſimiz. Eūqz rogarz deum p̄ adiutorio. af fuit ei domicella pulcer. ima mit tens multa iacula contra hostes. Qui dū deuicti fuiffent. z fuizz in terrogata q eſz. r̄ndit. Ego ſum fi des vera. Item ad idem. Qui dam rex voluit edificare turrim fortifimā. z dum pieciſz fundam tum. z turris ſtatiſ ſcīpet cadē cōſilium recepit a quodam ſapiē te. qdū nunq̄ firmū fundam̄tuſ poſſet facere. nec turris poſſz fortitu dinē hīe. niſi puer virgo z inocē ſubtus ſūdamentuz poñetur. Qd cū fuizz factum. z turris fuizz cō plēta. tāte fuit fortitudis ut nec machine ei nocerent. Iſte dñs eſt ſpūſſanctus. turris. fides. locus. za bulosus eſt mūdus in quo pfecte radicati non potuit quoqz diſi lius in fundam̄tuſ fuit proiect⁹.

Fides.

Tercō est donoꝝ accumulatiꝝ
va. Miles quidā visitans reliqꝝ
cunusdam abbacie. dum cor beati
Augustini oblatum sibi fuissꝫ ad
osculadum. et quidā legeret in qꝫ
dam libro de trinitate. statim cor
in pixide icepit saltare p̄ gaudio.
Tunc miles. q̄ntum gaudium pot
habere in celis eius anima cū sic
letatur in terriſ. **I**tem domi
cella quedam curiēs ad martiriū
dum fuisset interrogata a quidā
infidelī quo iret. respōdit amicuꝝ^z
meum querē. Tunc infidelis. mit
tatis mihi vnuꝝ capellum de his
rosis que dabūtur vobis ab ami
co vestro. Qūqꝫ fuissꝫ martirizata
statim affuit cum cophino pleno
de roſis dicēs. hoc tibi mittit spō
sus mens. **I**tem ad idem. Re
gitur q̄ quidaꝝ sapiens hesitans
circa ea que erant fidei non dubi
tando sed inquirēdoꝝ et creditur q̄
fuit beatus Pyomius positus in
extasi. videt viridarium pulcerri
mam. in quo līcꝝ essent mīte arbo
res pulcerime. vna erat ibi exel
sio; hīs folia aurea infinite pul
critudis. Qūqꝫ requirēt a ductori
que eſſꝫ illa arbor. Rūndit. ista est
fides. ficus rubei sunt martirisati
ones et tornēta xp̄i et sanctorum. et
q̄t vides folia deaurata. et p̄nt
dici laudes de fide. Nam fides ē
porta celi. porta virtutum. porta
dei. thezaurus absconditus. pulcri
ficatio intellectus. mītimonum dī
et anime anulūꝝ aureꝝ. virginitas

montin. primogenita v̄tutum. scu
tum firmissimum contra hostes.
vexillum etiōris. medicina vulne
ris. oculus anime. lux dīrigēs. sca
la paradisi. columna nubis. stella
cardinalis. corona honoris habēs
quīmqꝫ flores scilicet. consilium in
relectum. prudentiam. cognitōe
z fortitudinem. **Fides** est initium
vite. radix salutis humanae. et bo
norum omnīū mater. **Quarto**
est errantium directiva. Legitur
q̄ vir quidam katholicus fide ar
matus. sed trārum ignarus. dum
inter hereticos et infideles loque
retur de deo. Affuit quidam pe
ritissim⁹ hereticus et eloqntissim⁹
et dūz veller reprobare eius dicta
iste ad celos oculos elevans. sic
ait. Precipio tibi in virtute fidei
catholice. ut nullum verbū expri
mas contra fidem. Qui statim ef
fectus mutus loqui non potuit.
ymo lucem vīdit descendere que
illuminabat illum fidelem de tri
nitate loquentem. Tunc heretic⁹
compunctus cōuersus ad christū
eriores fortiter extirpauit. **M**ic
hereticus quidam vīdens episco
pum xp̄ianorum miracula facien
tem. cecos illuminantem. et lepro
sos mundantem. doluit. quia Ep̄s
hereticorum non faciebat simile.
Qūqꝫ discere errores discursiꝝ
terras. finaliter perdidit oculos.
et coact⁹ est petere subsidiuꝝ Ep̄i
fidei. Qui ḡtis et cū deuotōe ipm

illuminauit. tanta virtus fuit impressa in mente eius. ut per omnia loca discurset in quibus semperauerat erroris. fidem catholicam commendando. Item ad idem. Legit in legendis beati Petri martiris. quod duos predicaret de fide et eloquissimus hereticus cum romibus appentibus recipet ei resistere. facta oratione a beato Petro. sic balbutiens factus est hereticus. ut fatuus et amans ab omnibus credetur. Quinto est honorum subleuatinus. Legit in libro de utilibus quod fuerunt duo homines qui associaverunt se in via. unus magus orientalis et alter iudeus. Magus equitabat mulam quam nutritiverat ad palacium suum. quod portabat oia necessaria sua quibus indigebat viator. Iudeus vero icedebat pedes non habens cibum neque alia necessaria. Num ergo fabularetur in via. dixit magus iudeo. Que est lex tua. et quod fides tua. Respondit iudeus sum et credo quod in celis est deus quem adoror et expecto ab eo omne bonum anime mee et remuneracionem. et ille qui coicant mecum in lege et fide mea. Et credulitas mea est. quod qui dispergant mecum in fide mea. licetum est mihi tollere sanguinem suum. pecuniam suam et omne suum iuxtoras. parentes et genitores. Insup est mandatum mihi si seruo ei fidem. vel iuno ipsum. vel facio secum meam. vel parco ei. Eo sequitur inquit iudeus magus. Non ostendisti tibi iam fides et legem meam. redde ergo me certe.

tum de fide et lege tua. Cui magus fides et credulitas mea est hec. In principio volo mihi bonus et filius generis mei. nolo alicui creature dei malum. neque sequentibus legem meam neque etiam discrepantibus mecum in eadem. et credo equitatem et mihi suauandam cuiilibet viuenti. et nulla iniuria placet mihi. Habet etiam mihi quod si malum accidat alicui viuenti et illud malum contingat mihi. et me turbet. Affecto etiam prosperitate et incolumentate et felicitate accidit omnibus hominibus universaliter iudicium. Quid si iniuria vel offesa fiat tibi. Cui magus. Scio est deus iustus bonus et sapiens. cui nihil laterum nihil secretum. nihil permittit celatur de his quod latet in creaturis. Qui remunerat bonos iuxta suas bondates. malos vero et transgressores puniit iuxta suas transgressiones. Cui iudeus. Quare ergo non tuas legem tuas. Magus dixit quod modo fiat hoc. et iudeus respondit. Ego sum filius tui generis. et tu vides me ambulare pedite. fatigatus. et famelicus. et tu es eques saturatus et quietus. Cui magus. veritas est hoc. Et descendens de mula apuit mantica. et extrahens cibaria cibavit eum. Beinde fecit eum equitare equitaram. postquam vero bene firmavit se in equitando iuxit calcaria festinando. relinques magum. Tunc cepit magus clamare. Expecta me quod diflusus sum. Iudeus vero dicebat. Nonne indicavi tibi legem meam

et eius oditione. et ego volo sicut
 affirmare ipsam ope. Tunc festina-
 bat mulam. et magus sequatur ve-
 stigia eius dicens. Judee noli me
 delinquere in hoc deserto et horri-
 bili ne more. ne forte interficiar a
 leonibus et moriar mala fame. et do-
 lorosa siti. Ne ergo misericordit
 mecum sicut ego misericordit egi-
 tecum. Judeus vero magis festinans
 equitudo procedebat nec respicie-
 bat retro. nec intendebat dictis eis
 nec cessauit judeus fugere donec
 latuit visum eius. Quando ergo ma-
 gus despatus fuit de succursu re-
 cordatus est prefectus sue legis.
 et fidei sue et eius quod dixerat video-
 scens quod in celo est iustus iudex cui
 nihil est occultum nec secretum. sed
 his que in creaturis suis latent.
 Dicit ergo caput suum ad celum
 dixit. Deus meus tu nosti quod credi-
 di in te in tua lege. in tuis misera-
 tias sanctificauit te sicut precepisti.
 Eodem ergo apud iudeum laudes
 meas in te. His dictis non loque inue-
 rat magus. et ecce inuenit iudeus
 prostratum et electum de mula. con-
 fracta tibia et lesu collo. mula er-
 go stabat ex opposito a remotis. qui
 videns magum cognovit eum dominum
 suum propter muerculam suam. Equitas
 ergo ipsam et delinquens iudeum
 in dolore mortis recedebat. iudeus
 ergo clamans dixit. Bone si per deum
 habe viam mecum. qui ofusus sum
 et morior. indeo pietate misere-
 et serua legem tuam quod contulit tibi

victoriam qui superasti me. Tunc ce-
 pit eum magus increpare dicens.
Tu maledicte. peccasti in me. deo
 quisi me sine misericordia. Qui iudeus. noli
 reprehendere. qui ostendi tibi quod hec
 est lex mea et fides mea in qua certus
 sum. et iuuenientes meos antiquos
 in hac lege perseverates. **Tunc** mihi
 tuis est eius magus et portauit pri-
 se donec perveniret ad locum destina-
 tum et ipsum tradidit genti sue. qui
 post dies aliquos expirauit. **Aliu-**
 diens vero rex illius civitatis opera
 isti magi fecit eum vocare et con-
 stituit eum bainulum suum propter ope-
 ra sua pia.

De filiis.

Huius erga parentes debent
 se hinc modo. **Primo**
 debent eos diligere. Legitur
 quidam haec uxori suspectam de
 adulterio. scita veritate quod alie-
 no duos filios habuerat et unum
 de eo. **Cum** ipsa in morte nollet reue-
 lare qui esset legitimus. et qui spu-
 rius. finaliter dum post mortem eius
 vir eius morietur. in testamento suo
 quoddam viridarium quod habebat lega-
 uit filio legitimo. **Tunc** eo mortuo
 quilibet voluit hinc viridarium. eo quod
 quilibet affectaret quod esset legitime-
 nat. **Tandem** venit ad iudicium et
 iudex visa difficultate iussit extra
 hi corpus prius de tumulo et ligari
 in porta viridarii et qui rectius eum
 peruteret circa eum ei adiudicaret
 viridarium. **Cum** accepisset sagittas